

የዓቲዳ መሠረቶች

ተርጓሚው ዓብዱ ናስር ዓብዱላሂ አሕመድ

አሳታሚው ዳዕዋ ነገራስ

የተርጓሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

Kingdom of Saudi Arabia
The Cooperative Office for call and Guidance
to Communities at Al Ma'azar & Um Al-Hammam
Under the Supervision of the Ministry of Islamic Affairs
Endowment Guidance & Propagation
Tel: 4826466 – Fax: 4827489 – P.O.Box: 31021 Riyadh: 11497

የአቋዳ መሠረቶች

ተርጉሚው አብዳልናስር አብዳላህ አሀመድ

አሳታሚው ዳዕዋ ፕሪስ

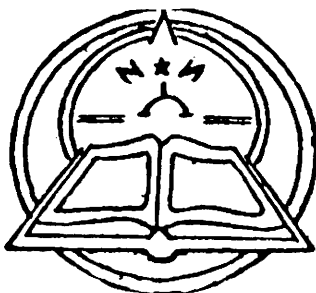
የመ.ሳ.ቁ 80324

ጠ.ቁ. 183184

እርግጥ ባዎርጥ ሙስሊም ፖሊሲን

ፕር 1986

አዲስ አበባ

مؤسسة الدعوة للنشر والإعلام

All Rights Reserved

የተርጉሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

መግቢያ

ምስጋና ለአላህ ይገባው። እዝነትና ሰላም ለነቢያችን ሙሐመድ ለቤተሰቦቻቸውና ለሰላጣቸው ይድረስ።

ሙስሊሞች ሆይ! ኢስላም ሕይወትን በየፈርጁ የሚመራ የተሟላ እንክንና ጉድለት የለለው ሐይማኖት ነው። ምንጭም ቁርዓንና ሐዲስ ነው።

ሙስሊም መሆንም በኢስላም ጓዳና ላይ በመጓዝ እንጂ በሰላም ብቻ አይደለም። የኢስላም ቀለበት ውስጥ መግባት፣ ለአላህ እጅ መስጠት ለፍቃዱና ለትዕዛዙ ፍፁም ተገዥና ታዛዥ መሆን ማለት ነው።

ሙስሊሞች ሆይ! የኢስላም ምሰራውና የጀርባ አጥንቱ አቂዳ ነው። አቂዳችን በቁርዓን በሐዲስ ላይ የተመሠረተ የተስተካከለና ያማረ ካልሆነ የምንሰራው ሥራ በሙሉ ከጥያቄ ውስጥ ይወድቃል። ስለዚህ አቂዳችንን የምናስተካክለው በቁርዓንና በሐዲስ የታዘዙትን በመሥራት በመተግበር ሲሆን የተከለከሉትን በመከለከል ነው። የሙስሊሞች አንድነትም የሚገነባውና የሚመሠረተው በአቂዳ ላይ ነው።

በጀሚአት እህያ ምንጫጅ አል-ሱ-ን-ና(የ.ክ) “ፈንዳሜንታልስ አፍ አቂዳ” በሚል ርዕስ በእንግልዘኛ ከተዘጋጀው መጽሐፍ ወደ አግርኛ የተመለሰ ነው።

መፅሐፉ የአቂዳን ምንነት በግሳየቱ በኩል ትልቅ አስተዋፅኦ የሚያበረክት መሆኑን ብዙ ሙስሊም ምሁራን በግረጋገጣቸው ባማረና በተሟላ ሁኔታ እነሆ ለሁለተኛ ጊዜ ለግሳየትም በቅተናል።

መጽሐፉም የተሳሳተ መልዕክት እንዳይኖረው ሺህ ሰዲይድ አህመድ በግረም ረድተውኛል፡፡ አላህ ይህንን መልካም ሥራ ይቀበላቸው።

ቀጥተኛውን መንገድ ምራጥ፡ የነዚያን በነርሱ ላይ በጎ የዋልክ ላቸውን፡ በነሱ ላይ ያልተቆጣሀባቸውንና ያልተሳሳቱትንም ሰዎች መንገድ(ምራጥ፡ በሉ)። አል-ፋቲሐህ(1:6-7)

የአቂዳ መሠረቶች

ጥ1. አላህ ለምን ፈጠረን?

መ. አላህ የፈጠረን ለእሱ ፍጹም ተገዢና ታዛዥ እንድንሆንለት ነው። በእሱ ግንንም፣ ምንንም እንጻፍጋራ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴾ . سورة الذاريات

ጋደንንና ሰውንም:- ሊገዙኝ እንጂ ለሌላ አልፈጠርኩኸውም። (51:56)

ሐዲስ

(حَقُّ اللَّهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا) . رواه مسلم

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ በባሮቹ ላይ ያለው መብት እሱን በብቸኝነት እንዲያመልኩትና ግንንም፣ ምንንም እንጻፍጋራበት ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

ጥ2. ኢባዳ ምንድን ነው?

መ. ኢባዳ (ፀሎት): (አምልኮት) ለአላህ ውዴታ ተብለው የሚከናወኑ መልካም ተግባሮችን፣ ሥራዎችንና ንግግሮችን በሙሉ የሚያካትት ነው። ለምሳሌ ፀሎት፣ ሰላት፣ ምፅዋት እና ሌሎችንም በጎ ሥራዎች ያጠቃልላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾
سورة الأنعام .

ለገደቲ፣ መገዛቲያ፣ ሕይወቲያ፣ ሞቲያ፣ ለግለግት ጌታ ለአላህ ነው በል።(6:162)

ሐዲስ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتَهُ عَلَيهِ . حَدِيثٌ قَدْسِي رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ ባሪያዬ ወደ እኔ ከግብርና ባቸው ተገባራት መካከል በገደታ እንዳዘዘኩት ይበልጥ የተወደደ የለም። ይላል ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪ)

ጥ3. አላህን እንዴት እንገዛው?

መ. አላህን የምንገዛው እሱ ባዘዘንና መልእክተኛው (ሰዐወ) ባስተማሩን መሠረት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴾ سورة محمد .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! አላህን ተገዙ፡ መልእክተኛውንም ታዘዙ፡ ሥራዎቻችሁን አታበላሹ፡፡ (47:33)

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ . رَوَاهُ مُسْلِمٌ .

የአላህ መልእክተኛ(ሰዐወ) የእኛ ፍቃድ ያልሆነን ነገር ያከናወነው ሰው ተገባሩ ውድቅ ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (ሙስሊም)

ጥ4. አላህን በፍርሃት በተስፋ መገዛት አለብን?

መ. አዎ! አላህን መገዛት ያለብን በፍርሃትና በተስፋ መሆን አለበት። የአላህን ቁጣ፡ ቅጣትና ቅሬታ በመፍራት እሱ ከሚጠላቸው ከግናቸውም መጥፎ ተገባርቶ መቆጠብና ራሳችንንም መከልከል አለብን። እንደዚሁም እሱን ስንገዛ በውዴታ፣ በፍቅርና በቆራጥነት መሆን አለበት። በቅርቡና በወዲያኛው ዓለም የሱን ችርታና ምህረት ለማግኘት በሙሉ ልብ ማመስገን አለብን።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿تَجَافَى جُنُوبِهِمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾
 سورة السجدة .

ጌታቸውን ለመፍራትና ለመከፈል የሚጠሩት ፕነው ጎናቸው ከመጋደሚያ ስፍራዎች ይራራቃል። (32:16)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَسْأَلُ اللهَ الْجَنَّةَ وَأَعُوذُ بِهِ مِنَ النَّارِ .
 رواه أبو داود .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) አላህ ጀንትን እንዲሰጠኝ እማፀንዋለሁ፡ ከእሳትም እንዲያድነኝ እለምንዋለሁ። ብለዋል። (አቡዳውድ)

ጥ5. ዒህሳን ምንድን ነው?

መ. አላህን ስትገዛ እኔ ባላየውም እሱ ያየኛል ብለህ ፍርሃት በተመላበት መንፈስ የምታከናውነው አምልኮት (ዒባዳ) ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ وَتَقْلِبُكَ فِي السَّاجِدِينَ﴾ سورة الشعراء .

በዚያ ለሰላት በምትቆም ጊዜ፡ በሚያይህ፡ በሰጋጆች ውስጥ መዘዋወርህንም፡ (በሚያየው ጌታህ ላይ ተጠጋ)።(26:217-216)

ሐዲስ

قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الإِحْسَانُ أَنْ تُعْبُدَ اللهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ ، فَإِنْ لَمْ تُكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ . رواه مسلم .

የአላህ መልእክተኛ(ሰዐወ) ዲህህን ግለት አላህን ስትገነ ልክ ከፊት ለፊትህ እንደምታየው ሆነህ ነው። አንተ ባታየውም እሱ ያይሃል። ሲሉ ተናገረዋል። (መ-ሰሊም)

ጥ6. አላህ መልእክተኞቹን ለምን ላካቸው?

መ. አላህ መልእክተኞቹን የላከበት ምክንያት ሰዎች አንድና ብቸኛ የሆነውን ጌታ- አላህን እንድገዙ ጥሪ እንዲያደርጉና ከሽርክ(ማጋራት) እንዲነፁ ለማድረግ ነው።

ቱርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولاَ أَنْ اعبُدُوا اللهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ سورة النحل.

በየሕዝቡም ሁሉ ውስጥ አላህን ተገዙ፡ ግለትንም ራቱ፡ በግለት መልዕክተኛን በጸርግጥ ልክናል።(16:36)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَالْأَنْبِيَاءُ إِخْوَةٌ .. وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ነቢያት ወንድማማቶች ናቸው፡፡ ሃይማኖታቸውም አንድ ወጥ ነው። ብለዋል። (ቡኻሪና መ-ሰሊም)

ጥ7. የተውሂድ አል ሩቡቢያ ትንታኔ ምንድን ነው?

መ. ተውሂድ አል ፍቡቢያ ግለት የአለም ፈጣሪ፡ መጋቢ፡ ተንከባካቢ አንድ አላህ ብቻ መሆኑን ግረጋገ፣ አስተዳዳሪውም ጠቃሚውም ጎጂውም እሱ ብቻ መሆኑን ግመን ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴾ سورة الفاتحة.

ምስጋና ለአላህ ይገባው፡ የአለግት ጌታ ለኾነው። (1:1)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ጌታዬ ሆይ አንተ የሰግደትና የምድር ጌታ የሆንከው። ሲሉ በጽሕፈታቸው ተናግረዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

T. 8 ተውሂድ አል ዲባዳ ምንድን ነው?

መ. ተውሂድ አል ዲባዳ ግለት በአላህ ጌትነትና አንድነት ሙሉ በሙሉ አምና ዲባዳ ወይም አምልኮት የተባለውን በሙሉ ለሱ ብቻ ፍጹም ግድረግ ነው። ይህም የአምልኮት ዘርፍ የሆኑትን እንደ መስዋዕት፣ መስገድ፣ መማፀን፣ ዱዓዕ እና የመሳሰሉትን የዲባዳ ዘርፍ ሲያጠቃልል፡ እነሱም የአላህ የግሉ መብት መሆናቸውን አውቆ ለእርሱ ብቻ ግዋል ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَاللَّهُمَّ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴾ سورة البقرة.

አምላካችሁም አንድ አምላክ ብቻ ነው፤ ከእርሱ በጥር ሌላ
አምላክ የለም፤ (እርሱ) እጅግ በጣም ርህራሄ አላቸው። (2:163)

ሐዲስ

قَالَ صِبْئِي اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : فَلْتَكُنْ أَوَّلَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ ، شَهَادَةٌ
أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ... الخ . البخاري ومسلم .

የአላህ መልክተኛ (ሰዐወ) ከአላህ በስተቀር ሌላ አምላክ
አንደሌላ ግላወት የሚመራው ጥሪ ነው። ሲሉ ተናገረዋል።
(ቡካሪና ሙስሊም)

ጥ9. ተውሂድ አል አስግዕ ወሲፋት ምንድን ነው?

። ተውሂድ አል አስግዕ ወሲፋት ግለት ፍጅም በሆነ
መንገድ አላህ አንድና ብቸኛ ጌታ መሆኑን ግረጋገጥ ግምገማ። በአላህ
በቁርአን እንደተጠቀሰውና በመልክተኛው (ሰዐወ) በሐዲስ
በተጠቀሱት የአላህ ችሎታዎች: ባሕሪያትና ስሞች በትክክል ለእርሱ
መጥሪያ ግወደሻ ግድረግ ነው። በእነዚህ ስሞችም ክናምን በፍጡር
ሰም ላናመላስል: ለእሱ መጥሪያ: ብቻ ግዋል አለብን።
በተዉግሪም ስሞቹንም ትርጉም አልባ ያለግድረግና ያለግዛባት
በቀጥታ በቁርአንና በሐዲስ በተጠቀሱት መወረት በተገቢው ይታ ለሱ
ብቻ ግድረግ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴾ سورة الشورى .
የሚመለሰው ምንም ነገር የለም፤ እርሱም በሂው ተላካኛ
ነው። (42:11)

ጥ10. ጣዖት ምንድን ነው?

። ጣዖት ግለት ሰዎች ከአላህ ሌላን እንዲያመልኩ የሚጋብዝ ሸይጣን ነው።

***ርእይ እንዲህ ይላል:-**

﴿ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنَ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا ﴾ سورة البقرة .

በጣዖትም የሚከራከሩ በአላህ የሚያምን ሰው፡ ለርእይ መጠጠስ የሌላትን ጠንካራ ዘለበት በርግጥ ውበጠ፡(2:256)

ጥ11. አላህ የት ነው?

። አላህ ከሰጣዖት በላይ በተፋኑ ላይ ነው።

***ርእይ እንዲህ ይላል:-**

﴿ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴾ سورة طه .

አልረሀግን በአርሾ ላይ ተደላደለ።(20:5)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا .. فَهُوَ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ . البخاري ومسلم .

የአላህ መልክተኛ (ሰዐወ) አላህ መፀሐፍ ፀፎዋል፤ እርሱም ከአርሾ በላይ በሱ ዘንድ ይገኛል። ብለዋል። (በ-ፕሪሪና ሙስሊም)

***ርእይ እንዲህ ይላል:-**

﴿ إِذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى . فَقَوْلَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى . قَالَ : رَبَّنَا إِنَّا نَخَافُ أَنْ يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ يَطْغَى . قَالَ : لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴾ سورة طه .

ወደ ፈርዖን ሄዱ፤ እርሱ ወሰን አልፈዋልና እርሱም ይገባጥ ወይም ይፈራ ዘንድ፤ ለርሱ ልዝበን ቃል ተናገሩት። ጌታችን ሆይ!

እኛ በኛ ላይ ከተን በመሰራት መቸኮሉን ወይም ኩራትን መውጫን እንፈራለን ፤ እሱ፡- (አላሁም) አለ፡- አትፍፍ፡ እይ በርገጥ ከፍንተ ጋር ነኝና እስግለሁ፡- አያላሁም። (20:43-46)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعاً قَرِيباً وَهُوَ مَعَكُمْ رواه مسلم .

የአላሁ መልእክተኛ (ሰወ) እንዲህ ብለዋል:- እናንተ ለጊና ቅርብ ለሆነ ጌታ ነው የምትጸልፉት፡ እርሱም ከፍንተ ጋር እው። (መስሊም)

T13. የተውሂድ ጥቅም ምንድን ነው?

መ. የተውሂድ ጥቅም በወዲያኛው አለም ከአላሁ ቅጣት ምህረት ለግጥንትና በዚህች ዓለም ደግሞ ተናውን መገደል ለመከተል፡ እና ከወንጀሎች ሁሉ ነፃ ለመሆን ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴾ . سورة الأنعام

እነዚያ ምኞትና እምነታቸውን በበደል (በርክ) ያልተላተኙ እነዚያ ለእርሱ ፀጥታ አላቸው፡ እነሱም የተመሩ ናቸው። (6:82)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللهِ أَنْ لَا يُعَذِّبَ مَنْ لَا يُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً . البخاري ومسلم .

የአላሁ መልእክተኛ (ሰወ) ባሪያዎቹ በጌታቸው ስንድ ያላቸው መብት በሉ እስካላጋጉበት ድረስ እንደግርባጣቸው የሰጡት መሰጠት ነው፡- ሲሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪና መስሊም)

ጥ14. መልካም ሥራ ተቀባይነት እንዲያገኝ መሟላት ያለባቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

መ. መልካም ሥራ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ ሶስት ነገሮች መሟላት አለባቸው። እነሱም፡-

1. በአላህ አንድነትና ብቸኛ አምላካነት በትክክል ማመን።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴾ . سورة الكهف .

እነዚያ ያመኑና መልካም ሥራዎችንም የሠሩ፣ የፈርደውስ ገነቶች ለነሱ መስፈሪያ ናቸው። (18:107)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : قُلْ آمَنْتُ بِاللَّهِ ثُمَّ اسْتَقِيمَ . رواه مسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) እንዲህ ብለዋል፡- በአላህ አመንኩ በልና በፍቃድም ቀጥ በል።(መ-ስሊም)

2. ሥራው የጠራና ከልብ የመነጨ መሆን፣ ይህም ማለት የሚሰራው መልካም ስራ ለአላህ ውዴታ ተብሎ መሆን እንዳለበት የሚያስገነዝብ ነው። ሥራው ሰዎችን ለማስደሰት፣ ከሰው ፊት አክብሮትና አድናቆትን ለማትረፍ ተብሎ የተሰራ (የይስሙላ ሰራ) መሆን የለበትም።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَمَا أَمِرُوا إِلَّا لِيُعْبَدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ ﴾ سورة البينة .

አላህን፡ ሀይማኖትን ለርሱ ብቻ አጥሪዎች፡ ተተኞች ሆነው ሊገዙት፡ (98:5)

3. ሥራውም መከናወን ያለበት የአላህ መልእክተኛ(ሰወ) ባስተማሩት መሰረት መሆን አለበት።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴾ سورة الحشر .

መልዕክተኛው የሰጣችሁን (ማንኛውንም) ነገር ያዙት። ከእርሱም የከለከላችሁን ነገር ተከልከሉ። አላህንም ፍሩ፡ አላህም ቅጣተ ብርቱ ነው። (59:7)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رُدٌّ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰወ) የኛ ፈቃድ ያልሆነን ነገር ያከናወነ ሰው ተገባሩ ውድቅ ነው። ሲሉ ተናገረዋል። (ሙስሊም)

T15. በአላህ ዘንድ እጅግ በጣም ከባድ የሆነው ወንጀል ምንድነው?

መ. በአላህ ዘንድ እጅግ በጣም ከባድ የሆነው ወንጀል በአላህ ግጋራት(ማሻረክ) ነው።

ሽክ ግለት በአላህ ግጋራት ወይም በእሱ ላይ ሌላ አግልክትን ተጋሪ ማድረግ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَإِذْ قَالَ لِقْمَانُ لابنه وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴾ سورة لقمان .

ለቅጥጥም፡ ለልጅ እርሱ የሚገባው፡ ቢሆን፡- ልጅ ሆይ!
በአላህ(ጣላትን) አታጋራ፡ ግጋራት ታላቅ በደል ነውና ያለውን
(አስታውስ)።(31:13)

ሐዲስ

وَلَمَّا سئل رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ ؟
قَالَ : أَنْ تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً ، وَهُوَ خُلِقَ . الْبَخَارِيُّ وَمُسْلِمٌ .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰወወ) 'ከወንጀል ሁሉ የትኛው ነው
ከባድ?' ተብለው በተጠየቁ ጊዜ እርሱ ብቻውን ፈጥሮ ላለ ለአላህ
አጋራ ግድረግ ነው። ቢሉ መልሰዋል።(ባይካናና መስሊም)

T16. እጅግ በጣም ከባድ የሆነ ግጋራት(ሽርክ) (ሽርክ
አል-አከበር) ምንድነው?

መ. ሽርክ አል-አከበር ወይም እጅግ በጣም ከባድ የሆነ ሽርክ
ግለት የአምልኮት ዘርፍ የሆኑ ሥራዎችንና ተግባሮችን ከአላህ ውጪ
ለሌላ ግዋል ነው። እንዲሁም በህይወት የሌሉና በአቅራቢያችን
የግይጥኙትን ሰዎች እርዳታ መከጀል ከሽርክ አል-አከበር ይመደባል።

★ርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ سورة النساء .
አላህንም ተገዙ፡ ዘርሱም ምንንም አታጋሩ(4:36)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مِنْ أَكْبَرِ الْكِبَائِرِ الشَّرْكَ بِاللَّهِ . رواه
الْبَخَارِيُّ .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) በግም አይከብድ ከከባድ ወገኛዎች በአላህ ግጥም ጎረቤት ነው። ሊሉ ተናገረዋል። (ቡኻሪ)

ጥ17. በዘመኑ ሙስሊም ኅብረተሰብ ዘንድ ሽርክ አለን?

መ. አዎን! ሽርክ በሙስሊሞችም ዘንድ አለ። አላህም ይህንን አስመልክቶ በቁርአን እንደሚከተለው አስጠንቅቆናል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴾ سورة يوسف .

አብዛኛዎቻቸውም፡ እነሆ አጋሪዎች ፕነው እንጂ በአላህ አያምኑም። (12:106)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لا تقوم الساعة حتى تلحق قبائل من أمّتي بالمشركين وحتى تُعبَد الأوثان . رواه الترمذي

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከሕዝቦቹ መካከል የተወሰኑት ብሄሮች ከሙሽርኮች ጋር ሳያብሩና ጣላትንም ሳያመልኩ በፃቁ እንደማይደርስ ነው። ብለዋል(ትርጉሙ)

ጥ18. ሙታንን ወይም በአቅራቢያችን የሌሎችን ሰዎች ዕርዳታ በመጠየቁ ላይ ያለው ኢስላማዊ ትዕዛዝ ምንድነው?

መ. በሀይወት የሌሎትንም ሆነ በአቅራቢያችን የማይገኙትን ሰዎች ለመንገዳዊና ለቁላላዊ ነገሮች እርዳታና ዕገዛ እንዲያደርጉልን መጠየቅ የሽርክ አል-አከበር ተገባር ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ

إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿ سورة يونس .

ከአላህም በቀር የማይጠቅምንና የማይገዳን አትገዛ፡ ብተሰራም አንተ ያንጊዜ ከበደለኞቹ ትሆናለህ፡ (ተብያለሁ በላቸው) (10:106)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ نِدَاءً دَخَلَ النَّارَ . رواه البخاري .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከአላህ በስተቀር ሌላ አምላክን እየፀለየና እያመለከ የምተ እሳት ገባህ ብለዋል። (ቡኸሮ)

T19. ዱአዕ የኢባዳ አካል ነውን?

መ. አዎን ዱአዕ የኢባዳ አካል ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ

عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿ سورة غافر

ለምኑኝ፡ እቀበላችኋለሁና፡ እነዚያ እድገ ከመገዛት የሚከፉት ፤ ተወራጆች ኾነው ገሀነምን በእርግጥ ይገባሉ። (40:60)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ . رواه أحمد والترمذي .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ዱዓዕ የኢባዳ ንጥረ ነገሩ ነው። ሲሉ ተናግረዋል። (አህመድ፡ ቲርግዚ)

T20. ሙታን በሕይወት ያሉ ሰዎች ዕርዱን በማለት

የሚያደርጉትን ጥሪ ይሰማሉን?

መ. አይሰሙም! በሕይወት ያሉባቸው ዕርዳታ በግለት የሚያደርጉትን ጥሪና ጥያቄ ሙታን አይሰሙም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى ﴾ سورة النمل .

አንተ ሙታንን አታሰማም። (27:80)

﴿ وَمَأْنَتْ بِمُسْمِعٍ مَّنْ فِي الْقُبُورِ ﴾ سورة فاطر .

አንተም፣ በመቃብር ውስጥ ያሉትን አሰሰረ አይደለህም። (35:22)

T21. ከአላህ በስተቀር የማንንም፣ የምንንም ርዳታ መከጀል ይቻላል??

መ. አይቻልም

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِيَّاكَ نَعْبُدُ . إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴾ سورة الفاتحة .

አንተን ብቻ እንግዛለን፣ አንተንም ብቻ ርዳታን

እንለምናለን። (1:5)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ . رواه الترمذي .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ግንኙውንም ነገር ለመጠየቅ ስትሻ አላህን ብቻ ጠይቅ፣ ርዳታም ሲያስፈልገህ ከአላህ ብቻ ተረዳ። ብለዋል። (ቴርግዚ)

T22. በአቅራቢያችን ካሉት ሰዎች ርዳታ መከጀል ይቻላልን?

መ. አዎን እንሱ ሊሰሩት በግብርና ሃገር ላይ ርዳታና እገዛ እንዲያደርጉልን መጠየቅ እንችላለን።

***ርዳታን እንዲህ ይላል:-**

﴿وتعاونوا على البر والتقوى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ﴾
 سورة المائدة .

በግን ሃገርና አላህን በጭራትም ተረዳዱ፣ ገን በሐጢአትና ወላገን በግለፍ አርተዳዱ።(5:2)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَاللَّهِ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አላህ ባሪያውን በመርዳት ላይ ነው። ባሪያው ወንድሙን እስከተባበረ ድረስ ብለዋል።(መ-ስሊም)

T. 23. ከአላህ በስተቀር ለሌላ ስለት

ግድረግ ይቻላልን?

መ. ከአላህ በስተቀር ለግንም ስለት ግድረግ አይቻልም።

***ርዳታን እንዲህ ይላል:-**

﴿رَأَتْ امْرَأَةً عِمْرَانَ رَبُّ انِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مَحْرَرًا﴾
 سورة آل عمران .

የጊዮራ ባለቤት(አፍ):- ጌታዬ ሆይ! እኔ በሆድ ውስጥ
 ያለውን(ዕንሰ ክሥራ) ነፃ የተደረገ ሲኾን ለአንተ ተላልኩ፤
 (አስታውስ)። (3:35)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللهَ فَلْيُطِعه ، وَمَنْ
 نَذَرَ أَنْ يَعصِيَهُ فَلَا يَعصِيه . رواه البخاري

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አላህን ለመገዛት የተላለ ሰው ካለ
 ስለቱን ያግኛል፤ ለመወንጀል ከሆነ ገን እንዲደረግ። ብለዋል።
 (ቡኻሪ)

T24. ከአላህ በቀር በሌላ እንስሳን መስዋት ይቻላልን?

መ. አይቻልም! ለአላህ በስተቀር ሌላ ተብሎ ወይም ከአላህ
 ስም ውጪ በሌላ እንስሳን መስዋት (ማረድ) አይቻልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فصلٌ لربك وانحر ﴾ سورة الكوثر .

ስለዚህ ለጌታህ ስገድ: (በሰሙ) ሰዋም። (108:2)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَعَنَ اللهُ مَنْ ذَبَحَ لغيرِ اللهِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ከአላህ ሌላ ቁርባንን የሰዋ አላህ
 ረገምታል። ብለዋል። (መስሊም)

T25. መቃብርን መጠወፍ(መዞር) (ለምሳሌ የሞተውን
 ሰው ለመቃረብ ተብሎ) ይቻላልን?

መ. አይቻልም። መቃብርን ወይም ግንኛውንም ሐውልት ወይም የትኛውንም ቦታ መጠወፍ አይቻልም። መጠወፍ(መዞር) የሚቻለው ከዓባብ ብቻ ነው።

ቁርዓን እንዲህ ይላል:-

﴿وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ سورة الحج

በጥንታዊውም ቤት (ከዓባ) ይዙሩ።(22:29)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ طَافَ بِالْبَيْتِ سَبْعًا وَصَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَ كَعَتَقِ رَقَبَةٍ . رواه ابن ماجه .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) በአላህ ቤት (በከዓባ) ሰባት ጊዜ የዘረኛ በመወረጃም ሁለት ረከዓ የሠገዱ፡ አንድ ባሪያ ነፃ እንዳወጣ ይቆጠርበታል። በለዋል። (ኢብን ግዳህ)

T26. የጥንቆላ ተግባር በእስልምና ይፈቀዳልን?

መ. የጥንቆላ ተግባር የኩፍር (የከህደት) ምልክት ስለሆነ መሰሊሞች መፈፀም የለባቸውም።

ቁርዓን እንዲህ ይላል:-

﴿وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ﴾ سورة البقرة .

ሱለይማንም ለልካደም፡ (ድግምተኛ አልነበረም)፤ ግን ሰይጣናት ሰዎችን ድግምትን የሚያስተምሩ ሲሆኑ ካዱ፡ (2:102)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : اجْتَنِبُوا السَّبْعَ الْمَوْبِقَاتِ : الشُّرْكَ بِاللَّهِ وَالسِّحْرَ ... الخ : رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ሰባት አደገኛ ወንጀሎችን ራቁ፡ ተጠንቀቁ፡ በአላህ ማጋራትን፡ መጠንቀልን... ወዘተ። ብለዋል። (ሙስሊም)

T27. በትንቢተኞችና የወደፊቱን የመተንበይ ችሎታ አለን በማለት በሚተነብዩት ሰዎችና በሚናገሩት ነገር ማመን እንችላለን?

መ. በእነሱም ሆነ በሚናገሩት ነገር ማመን አንችልም።

ምክንያቱም የዓልጋይብ (ሚስጥርን) የማወቅ ችሎታ

ከአላህ በስተቀር ማንም አይኖረውምና።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴾ سورة النمل .

በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ ሩቅን ምሥጢር አያውቅም፡ ግን አላህ(ያውቀዋል)፡ መቼ እንደሚቀስቀሱም አያውቁም፡ በላቸው። (27:65)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ أُنِيَ عَرَّافًا أَوْ كَاهِنًا فَصَدَّقَهُ بِمَا يَقُولُ ، فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) አዋቂ ነኝ ባይ ወይም ከጠንቋይ ዘንድ መጥቶ የጠየቀና የተነገረውንም እውነት ብሎ የተቀበለ በእርግጥ በሙሐመድ (ሰዐወ) በወረደው ቁርአን ከገደለ። ሲሉ ተናገረዋል። (አህመድ)

T28. ምሥጢርን የማወቅ ችሎታ ማንም ሊሰጠው ይችላል?

መ. አላህ ከመልዕክተኞቹ መካከል ሊገልጽላቸው ከሚችሉባቸው በስተቀር ምሥጢርን የማወቅ ችሎታ ለግንም ሊሰጠው አይችልም። ከአሁን በኋላም ሌሎች መልዕክተኞች ከአላህ አይላኩም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿عالم الغيب فلا يُظهر على غيبه أحدًا إلا من ارتضى من رسول﴾
سورة الجن

(እርሱ) ፍቅን ምስጢር አዋቂ ነው፡ በምስጢሩም ላይ አንድንም አያሳውቅም። ከመልዕክተኛ ለወደደው ቢኾን እንጂ (ለሌላ አይገልጽም)፡ (72:26-27)

T29. ከመንፈሳዊ፡ ከአእምሮ ወይም ከአካል በሽታ ወይም ከሌላ ነጂ ነገር ይጠብቁናል በሚል እምነት፡ በአንገታችን፡ በእጃችን ወይም በሌሎችም የሰውነታችን ክፍሎች ላይ ክር፡ መዳብ ወይም ሌሎች ብረት ነክ ነገሮችን ማድረግ እንችላለን?

መ. አንችልም። በእንዲህ ዓይነት እምነት እነዚህን ነገሮች ማድረግ አንችልም። ምክንያቱም ከግናቸውም ነጂ ነገሮች የሚጠብቀን አላህ ብቻ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿وإن يمسسك الله بضر فلا كاشف له إلا هو﴾ سورة الأنعام

አላህም በጉዳት ቢነካህ፡ እርሱ(ለጉዳቱ) ከእርሱ በቀር ሌላ አሰወጋጅ የለም (6:17)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَمَا إِنَّهَا فَلَا تَزِيدُكَ إِلَّا وَهْنًا ، إِنْ بَدَّهَا
عِنْدَكَ ، فَإِنَّكَ لَوْ مَثَّ مَا أَفْلَحْتَ إِبْدَأُ . رواه الحاكم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ይህች መዳብ ይብሉኑ ድካም እንጂ
ምንም አትጨምርላህም። ስለሆነም ወዲያ ወርውራት። አንተ ይችን
እንደለበስክ ብትምት ኖር ጥራሽ መዳኛ የላህም። ሲሉ ተናገረዋል።
(ሐኪም)

ጥ30. ከቡዳ ወይም ከማይታዩ ጎጂ ሐይሎች
ይጠብቁናል በሚል እምነት ሉልወይንም፣ ቋጦር ነገር
ማንጠልጠል ወይንም ዛጎል ወይም ማንኛውንም ብረት ነክ
ነገር ማድረግ እንችላለንን?

መ. ከአላህ መልካም ፍቃድ ውጪ ከማንኛውም ጎጂ ነገር
ሊጠብቁን ስለማይችሉና ኢማናችንን ስለሚያደክሙ በዚህ ዓይነቱ
እምነት እነዚህን ነገሮች ማድረግ የለብንም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ﴾ سورة الأنعام .

አላህም በጉዳት ቢነካህ፣ ለርሱ (ለጉዳቱ) ከእርሱ በቀር ሌላ
አስወጋጅ የለም። (6:17)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ عَلِقَ تَمِيمَةً فَقَدْ أَشْرَكَ . رواه

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ቋጦር ነገር ያንጠልጠል ሰው ^{أحمد}
በእርግጥ በአላህ አጋራ ብለዋል። (አህመድ)

T31. ከእስልምና ሕግ ውጪ በመፈጸምና በመኖር ሊደርሱብን የሚችል ጉዳት ምንድን ነው?

። በአግራጭነት ለሕብረተሰቡ ገንቢና ጠቃሚ ነው በሚል እምነት ግንም ለው ከእስልምና ሕግ ውጪ የሚፈጽምና የሚኖር ከሆነ በርግጥ አድራጎቱ የከሀደት ምልክት ነው።

ቱርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴾ سورة المائدة .

አላህም ባወረደው ነገር ያልፈረደ ሰው እነዚያ ከሐዲዎቹ እነርሱ ናቸው። (5:44)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَمَالٍ تَحْكُمُ أَمْتَهُمْ بَكِتَابِ اللَّهِ وَيَتَخَيَّرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ، إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ بِأَسْهُمِ بَيْنَهُمْ . رواه ابن ماجه

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) እንዲህ ብለዋል:- መሪዎቻቸው በአላህ ኪታብ የግደፈርዱና ለእነሱ ሰጧት የሚመጥናቸውን ብቻ የሚተነግቡ አይሆኑም። እርስ በርሳቸው ብጥብጥ የሚያወርድባቸው ቢሆን እንጂ።(ኢ-በን ግጂሕ)

T32. አላህን ግን ፈጠረ በግለት ሸይጧን የሚያስነሳብንን ጥያቄ በምን መልኩ ነው ግስወገድ የምንችለው?

። እንዲህ አይነቱ የሸይጧን ተገባርና ክፉ ሐሳብ በእስምርአችን በሚነሳበት ጊዜ፡ ሰውዬው እምነቱን በአንድ አላህ በግረጋገጥ፡ ከተረገመው ሸይጧን የአላህን ጥበቃ መሻት አለበት።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾
سورة الأعراف .

ከሰይጣንም (በኩል)፡ ጉትጎታ ቢያገኝህ፡ በአላህ ተጠበቅ፡ እርሱ ለሚው አዋቂው ነውና። (7:200)

ጥ33. ሽርክ አል-አክበር የሚያስከትላቸው

ጉዳቶች ምንድን ናቸው?

። ሽርክ አል-አክበር እጅግ በጣም ከባድና ምህረት የማይደረግለት ወንጀል ነው። ይህም ግለት ሰውየው በሕይወቱ እያለ ለወንጀሉ (ለግጋራቱ) አላህን ምህረት ሳይጠይቅ የሞተ እንደሆነ ለዘላለም በጀሐነም እሳት ውስጥ እንዲቆይ የሚያደርግ ወንጀል በመሆኑ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴾
سور المائدة .

በአላህ የሚያጋራ ሰው፡ አላህ በርሱ ላይ ገነትን በርግጥ እርም አደረገ፤ ማኅሪያውም እሳት ናት ለበዳዮችም ምንም ረዳቶች የላቸውም። (5:72)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : وَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ يُشْرِكْ بِهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) የሽርክን ተግባር እያከናወነ
 አላህን የተገናኘ ሰው ጀህንም ገባ። ሲሉ ተናገረዋል።
 (መ-ሰሊም)

T34. የሽርክን ተግባር የሚፈፀመውን ሰው፡

በጎ ስራው ይጠቅመዋልን?

ጤ. የሽርክን ተግባር የሚያከናውን ሰው መልካም

ሥራው አይጠቅመውም፤ በአላህ ዘንድም ተቀባይነት
 የለውም።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴾ سورة الأنعام

ባጋሩም ኖሮ ይሰሩት የገበሩት ክንዳ በታሰበ ነጠር(6:88)

T35. ሽርክ- አል አስጋር (መለስተኛው ሽርክ)

ምንድን ነው?

ጤ. ሽርክ-አል አስጋር (መለስተኛው ሽርክ) ግለት የይዩላኝ
 ስራ ነው። አንድ ሰው አምልኮትን ወይም በጎ ስራን ሙሉ በሙሉ
 በጥራትና በታግኝነት ለአላህ ብሎ ግከናውን አለበት፤ ነገር ግን
 ሰውዬው ሌላ ጥቅምን የሚሻ ሆኖ ሲገኝ መለስተኛው ሽርክ ይሆናል።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ
 رَبِّهِ أَحَدًا ﴾ سورة الكهف

የጌታውንም መገናኘት የሚፈለግ ሰው፡ መልካም ሥራን
 ይሥራ፡ በጌታውም መገናኘት አገድገም አያጋራ፡ በላቸው። (18:110)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ أَخَوَفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشَّرْكَ
الأصغر : الرِّياء . رواه أحمد .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ለእናንተ ከምረራው ነገር ሁሉ
ይበልጥ የምረራው ቢኖር መለስተኛውን ግጋራት ነው። (እሱም
ለይቻልኝ አባዳ ግድረግ ነው) :: ብለዋል። (አህመድ)

**T36. ከአላህ ሥም በስተቀር በሌላ መግል
ይፈቀዳልን?**

መ. አይፈቀድም! በአላህ ስም በስተቀር በግንግም፣ በምንም
ስም መግል አይፈቀድም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

በቁርአን ውስጥ ሁሉም መልእክተኞች የግሉት በአላህና
በባህሪያቱ ነው።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ كَانَ خَالِفاً فليحلف بالله أو
ليصمت . البخاري ومسلم .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) መግል የግረገላግ ስው በአላህ
ብቻ ይግል። አለበለዚያ ዝም ይበል። ሲሉ ተናግረዋል።
(ቡኸሪና መስሊም)

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ خَلَفَ بِغَيْرِ اللهِ فَقَدْ أَشْرَكَ . رواه
أحمد .

የአላህ መልእክተኛ (ሰዐወ) ከአላህ ሌላ በሌላ የግል በርግጥም
አጋርጋል። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ37. አላህን ማንኛውም ነገር በምንጠይቅበት ጊዜ ምን ዓይነት ተወሰድ ወይም ወሲላ(ማማለጃ) መጠቀም እንችላለን?

መ. ተወሰድ ወይም ወሲላ ማለት ከፍ ያለ ልመና ነው። በተለምዶ ሰዎች ለራሳቸው ጥቅም ሲሉ የሰዎችን ማዕረግ፣ ክብር እና ዝና በመጠቀብ ሲለምኑ እንሰማለን። እንደዚሁም አንዳንድ እምነታቸው ደካማ የሆኑ ሰዎች አላህን ለፍላጎታቸውና ለምኞታቸው ሲማገኑ የነብያቸን ሙሐመድ (ሰዐወ) ማዕረግ፣ ክብር ዝናና መልካም ሥራን እንደማማለጃ ይጠቀሙበታል።

በቁርአንና በሱና መሠረት ሁለት ዓይነት ተወሰድ

(ማማለጃ) ይኖራል። እነሱም፡-

1. የተፈቀደ ወሲላ ወይም ተወሰድ፡
2. የተከለከለ ወሲላ ወይም ተወሰድ፡

ጥ38. የተፈቀደ ወሲላ ወይም ተወሰድ ምንድን ነው?

መ. አላህን በተፈቀደው ወሲላ ማማለጅ እንችላለን። ይህም አላህን በምንለምንበት ጊዜ የእሱን የውዳሴ ስሞችና መልካም ባህሪያቱን፣ ማሐሪና አዛኝ መሆኑን በመጠቀብ የምናደርገው ዓባዳ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል፡-

﴿ والله الأسماء الحسنى فادعوه بها ﴾ سورة الأعراف

ለአላህም መልካም ስሞች አሉት፤ (ስትፀልዩ) በርሱም ጥፋት፤(7:180)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ጽላእ ሲያደርጉ እንዲህ ብለዋል:-
የአንተ በሆነ ስም ሁሉ እግፀናለሁ። (አህመድ)

* መልካም ሥራዎቻችንንም በመጠቃቀስም አላህን መለመን ይቻላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ ﴾ سورة المائدة .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! አላህን ፍሩ: ወደርሱም መቃረቢያን(መልካም ሥራን) ፈልጉ: (5:35)

በላይኛው አያሕ (አንቀጽ) የተጠቀሰው “መጠሪያ መንገድ” ወደ አላህ መቅረብና መጠጋት የምንችለው በሰራነው መልካም ሥራ ነው። አላህ “ዘርሱ መንገድ መታገል” ወይም-ጅሐድ መልካም ሥራ መሆኑን ጠቅሷታል ወደ አላህ መቃረቢያ መንገድም ነው።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِلصَّحَابِي الَّذِي سَأَلَهُ مُرَافَقَتَهُ الْجَنَّةَ : أَعِنِّي عَلَى نَفْسِكَ بِكَثْرَةِ السُّجُودِ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) በጀነት የእርሱ ጎርቤት እሆን ዘንድ ተገብሩኝ ላላቸው ሳሐቢህ መልስ ሲሰጡ: ሰላት በግብዛት እርጻኝ። ብለዋል። (መ-ሰሊም)

*ግስታወሻ:- የምንፈልገውን ነገር ለግገኘት ሰላትን በግብዛት መሆኑ ተገልፀዋል። ይህም መልካም ሥራ መሆኑን ያመለክታል።

ሐዲስ

كَبِصَةِ أَصْحَابِ الْغَارِ الَّذِينَ تَوَسَّلُوا بِأَعْمَالِهِمُ الصَّالِحَةِ فَفَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُمْ . رياض الصالحين :

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ጥፋት የተዘጋገባቸው ሰለት ገለበበች ቀደም ሲል ባከናወኑት መልካም ሥራ ጌታቸውን አግባጅነት ለያዘው መገላገላቸውን፣ ነገረውናል። (ሬያዱ ሲሊሂን)

ጥ39. የተከለከለው ወሲላ ወይም ተወሰዱ

ምንድን ነው?

1. ወደ መልካም ሰዎች መቃብር በመሄድ ፍላጎታችንና ጥያቄችንን እንዲያግሉልን መለመን;
2. አላህን ለግግሉድ ግንኙነታቸውን መጠቀም፣
3. በሕይወት የሌሎችን ሰዎች ፅርዳታ መከጀል:

ቆርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴾ سورة يونس .

ከአላህም በተር የግይጠትምንና የግይጎዳን አትግገዛ፤ በትሰራም አገተ ያን ጊዜ ከበደለኞቹ ትሾናለህ: (ተብያለህ: በላቸው)። (10:106)

ጥ40. በሐይግናት ውስጥ ቢዳፃ ምንድን ነው?

መ. ጠቃሚ ነው ተብሎ በሐይግናት ውስጥ የተዉመረ ነገር ቢዳፃ (የዲን ፈጠራ) ይባላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ ﴾ سورة الشورى .

ከሐይማኖት አላህ በርሱ ያልፈቀደውን ለእርሱ የደነገጉ ተጋሪዎች: (42:21)

ጥሑስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) በደናችን አግባብ የሌለውን ነገር የፈጠረ ወይም የጨመረ እርሱ ውድቅ ነው ብለዋል። (ቡኻሪና ሙስሊም)

ጥ41. በመልዕክተኛው (ሰዐወ) ማዕረግና ክብር ማግለድ ለምሳሌ ሰውዬው እንዲህ ቢል “ጌታዬ ሆይ! በመልዕክተኛው ሙሐመድ(ሰዐወ) ማዕረግና ክብር ብለህ እንድትፈውስኝ እለምንሃለሁ።” ማለት ይፈቀዳልን?

መ. እንዲህ አይነቱ ወሲላ ቢደፋ ነው። አላህ እንዲህ ዓይነቱን ወሲላ የተጠቀመ መልዕክተኛ ወይም መልካም ሰው በቁርአን ውስጥ እንደ ምሳሌ አልጠቀሰም። በተጨማሪም ሳሐቢዎች እንዲህ ዓይነቱን ወሲላ ለመጠቀማቸው ምንም ዓይነት ማረጋገጫ የለም።

ጥ42. አላህን በሕይወት ባሉት ወይም በሞቱት መልካም ሰዎች ማዕረግና ክብር ማግለድ ይፈቀዳልን?

መ. እንዲህ ዓይነቱ ወሲላ ወይም ተወሱል ቢደፋ ነው። አላህ

እንዲህ አይነቱን ወሲላ የተጠቀመ መልዕክተኛ። መልካምና ሓይማኖተኛ የሆነ ሰውን እንደምሳሌ አልጠቀሰም። በተጨማሪም ሳሐቢዎች የዚህ ዓይነት ወሲላ ለመጠቀማቸው ምንም ዓይነት ማሰረጃ የለም።

T43. ዱዓላ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ የሰዎችን አማላጅነት ያስፈልገዋል?

መ. አያስፈልገውም! ዱዓላ በአላህ ዘንድ ተቀባይነት እንዲያገኝ የማንንም አማላጅነት አያስፈልገውም፤ ምክንያቱም አላህ ለማንንም በጣም ቅርብና ሁሉንም ሰሚ ነውና።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ﴾ سورة البقرة .

ባሮቼም ከኔ በጠየቁህ ጊዜ፡ (እንዲህ በላቸው):- እኔ ቅርብ ነኝ፡ የለማኝን ፀሎት በለመነኝ ጊዜ እቀበለዋለሁ፡ (2:186)

T44. በሕይወት ያለውን ሰው ዱዓዕ አድርገልኝ ብሎ መጠየቅ ይቻላል?

መ. ማንኛውም ሙስሊም ሌላውን ሙስሊም ዱዓዕ አድርገልኝ ብሎ መጠየቅ ይችላል። ሰሓባዎችም ሆኑ መልዕክተኛው (ሰወወ) ዱዓዕ እንዲደራረጉ ይጠያያቁ ነበር።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صِلْوَتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴾ سورة التوبة .

ከገንዘቦቻቸው ስትኾን በርጊ የምታጠራቸውና የምታቆሩቸው የኾነችኛ፡ ምዕዋት ያዝ፡ ለነሱም ፀልይላቸው፤ ፀሎትህ ለነሱ እርካታ ነውና፤ አላህም ሰሚ አዋቂ ነው።(9:103)

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : دُعَاءُ الْمُسْلِمِ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ فِي ظَهْرِ غَيْبِهِ لَا يُرَدُّ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) መስሊም ለመስሊም ወንድም በርቀት የሚያደርግለት ፀሎት በርገጥ አይወድቅም። ብለዋል።(መስሊም)

T45. መልዕክተኛው (ሰዐወ) በፍርድ ቀን(የውግልቅያማ) አማላጅ ከሚሆኑላቸው ሰዎች እንዴት መሆን እንችላለን?

መ. የመልዕክተኛውን (ሰዐወ) አማላጅነት ለግገኘት ተስፋ የምናደርገው አላህንና መልዕክተኛውን (ሰዐወ) በሕይወታችን እስካለን ድረስ በመታዘዝ ነው። አላህ የመልእክተኛውን(ሰዐወ) ሸፋዓ እንዲሰጠን በመለመን ጭምር ነው። ይሁን እንጂ ከአላህ ፍቃድ ውጪ ግንም ሸፋዓ ሊያደርግ አይችልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ ، قُلْ أُولَئِكَ كَانُوا لِيَمْلِكُونَ شَيْئاً وَلَا يَعْقِلُونَ . قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعاً ﴾ سورة الزمر .

ከአላህ ሌላ አማላጆችን ያዙ፡ እነርሱም ምንም የማይችሉና የማያውቁ ቢሆኑም? በላቸው። ምልጃ መላውም የአላህ ብቻ ነው። (39:43-44)

T46. የመልዕክተኛው(ሰዐወ) ምልጃ (ሸፈዓ) ምን ዓይነት ነው?

መ. የመልዕክተኛው (ሰዐወ) ሸፈዓ አላህ በፍርድ ቀን አድርጎ ብሎ በሚያሳቸው ልዩ በሆነች ዲዓዕ አማካይነት የሚከናወን ነው።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنِّي أَحْبَبْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
لِمَنْ قَاتَ مِنْ أُمَّتِي لِأَيْشُرِكَ بِاللَّهِ شَيْئاً . رواه مسلم .

የአላህ ሙሉ ልዎትኛ (ሰዐወ) ሙቅሪቢያ የሌላት ፀሎት ከሀገራቸው
በአላህ ምንም ላላጋፋት ሙሽም ለኛ ትግት ግዳኛ ትሆገላቸው
ጸገር ቆጥረዳቸው ስለሆነ ሙሰሊም

ጥ47. ሙሉ ልዎትኛውን (ሰዐወ) ከመጠን በላይ ግጥግስና
ግጋጎን ይቻላልን?

። እንደዚህ ግድረግ አይቻልም። የሙሉ ልዎትኛው (ሰዐወ)
ግዕረግ፡ ከዘር፡ ባህሪ፡ ፀባይ እና ጥሩ ምግባራቸው በቁርአንና በሐዲስ
በደንብ ተገልጾልና። ሙሰሊምች በነዚህ ሁለት ምንጮች በተገለፁት
ሙሰረት ራሳቸውን ቀጥ በግድረግ አለባቸው። ከሰው ዘር ሁሉ ምርጥ
ሰው የተባሉ ናቸው። ነገር ግን እርሳቸውን በግመስገን ላይ ግጋጎን
በእርሳቸውና በአላህ መካከል ጧዛን አለመጠበቅ በአቲያችን ላይ
ችግር ስለጧያው ጸካግ አግን ያላቸውን ሰዎች ከመንገድ
ስለጧያው መጠንቀቅ አለባቸው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ ﴾ سورة
الكهف .

እኔ ለምሳሌ አገር ለምሳሌ ብቻ ነው ግለት፡ ወደ
የጧጭርራላችሁ ቢጠያቸው ሰው ብቻ ነኝ፡ በላቸው። (18:110)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَأُتْرُونِي كَمَا أُطْرَبُ التَّصَارِي عِمْسِي
ابن مريم ، فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ فَقُولُوا عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ . رواه البخاري .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከርሰቲያኖች የግራያም ልጅ:- ዲላ እንዲገቡት ሁሉ አታገቡኝ፤ እኔ የአላህ " ቅን አገልጋይ " ታግኝ፡- መልዕክተኛው" ስለሆንኩኝ በዚህ መልክ ብቻ ጥፋኝ በለዋል። (ቡፕሪ)

T48. ዊላ ምንድን ነው?

መ. የመ-ዕረፍት ለአንድ አላህ ብለው መዋደድ፡ መፈታቀር መተባበርና መረዳዳት ዊላ ይባላል።

ቁርአን እንዲህ ይላል?

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ سورة التوبة

ምእምናንም ምእምናትም፡ ከፈሉቻቸው ለከፈሉ ረዳተኛ ፍቸው፡ (9:71)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضاً . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) አግኛቸው እንደ ህንፃ ድንጋዎች ይደገገታሉ። ብለዋል። (መ-ሰሊም)

T. 49 ወሊየአላህ ግን ነው?

መ. ትክክለኛ አግኝ ነው። አላህን ሁል ጊዜ የሚፈራ ነው። ገደታዎቹን አላህ ባዘዘውና መልዕክተኛው (ሰዐወ) ባስተግሩት መሠረት የሚያከናውን ነው። ፍጥረታትን ሁሉ በነቢያትን መ-ሐመድ (ሰዐወ) ላይ በወረደው ቁርአን መሰረት የሚያስተናገድ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَأَخْوَفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ سورة يونس .

ገጽ: የአላህ ወዳጆች፣ በነሱ ላይ ፍርሃት የለባቸውም፣ እነሱም አያዝኑም። (እነሱም) እነዚያ ያመኑትና ይፈሩት የነበሩት ናቸው። (10:62-64)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّمَا وَلِيَّيَ اللهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የኔ ወገኖች አላህና ትክክለኛ አግኞች ብቻ ናቸው። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ50. ሙስሊሞች መምራትና መፍረድ ያለባቸው በምንድን ነው?

መ. ሙስሊሞች በሙሉ መምራትና መፍረድ ያለባቸው በቁርአንና በትክክለኛው ሐዲስ መሆን አለበት።

፣ ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ﴾ سورة المائدة .

በመካከላቸውም: አላህ ባወረደው ሕግ ፍረድ፣ እውነቱም ከመጣልህ በኋላ ዝንባሌዎቻቸውን አትከተል። (5:48)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : غَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ أَنْتَ تُحْكَمُ بَيْنَ عِبَادِكَ . رواه مسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ፍቅና ቅርብን አጣምረህ የምታውቀው በባርኝህ መካከል ፍትህ የምታሰፍነው አንተው ብቻ ነህ። ሲሉ ተናገረዋል። (ሙስሊም)

ጥ51. አላህ ቁርአንን ያወረደው ለምን አላግ ነው?

ጸ. አላህ ቁርአንን ያወረደው ምን ለምን እንዲያገቡት፣ እንዲገንዘቡት፣ እንዲሰሩበትና እንዲመሠርቱት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ اتبعوا ما أنزل إليكم من ربكم ولا تتبعوا من دونه أولياء ﴾ سورة الأعراف .

| ከጊታችሁ ወደናገተ የተወረደውን ተከተሉ: ከአላህም ሌላ ረዳቶችን አትከተሉ: (7:3)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إقرأوا القرآن واعملوا به ولا تأكلوا به . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) ቁርአንን ተግሩና ሥሩበት እንጂ ግታላዎና ግብሊዎ አታደርጉት። ቢሉ ተናገረዋል። (አህመድ)

ጥ. 52 ትክክለኛውን ሐዲስ በተመለከተ ያለው ትዕዛዝ ምንድን ነው?

ጸ. በትክክለኛው ሐዲስ የተጠቀሱትን ግናቸውንም ነገር ግመንና በሥራ መተርጎም የግንኛውም ግብሊዎ ገደታ ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ وما آتاكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا ﴾ سورة الحشر .

መልዕክተኛውም የሰጣችሁን (ግንኛውንም) ነገር ያዙት። ከርሱም የከለከላችሁን ነገር ተከልከሉ። (59:7)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهْتَدِينَ ، تَمَسَّكُوا بِهَا . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የጌንና የቅን ምክትሎችን ፈለገ ተከተሉ፡ እሱንም በእጅጉ አጥብቃቸው ያዙ። ብለዋል። (አሀመድ)

ጥ53. በሐዲስ ሳናምን ቁርአንን ብቸኛ መመሪያ አድርጎ ማመን በቂ ነውን?

መ. አይደለም! ትክክለኛውን ሐዲስ ሳናምንና ሳንቀበል በቁርአን ብቻ መሥራት አንችልም። መልዕክተኛው (ሰዐወ) የተናገሩትና የሰሩት ከተገለጸው ውስጥ ይመደባልና።

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : أَلَا وَإِنِّي أُوتِيْتُ الْقُرْآنَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ . رواه أبو داود .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ነቃ ብላቸው ስሙን! እጅ ቁርአንና የሱን መሰል ተሰጥቶቸዋል። ብለዋል። (አቡዳውድ)

ጥ54. የአላህን ውሳኔና የመልዕክተኛውን ትዕዛዝ በመተው የትክክለኛ አማኞችንና የሙስሊም ምሁራንን አስተያየት መቀበል ይቻላልን?

መ. የአላህን ውሳኔና የመልዕክተኛውን ትዕዛዝ የግብርና የግንገም አስተያየት ወይም ሐሳብ መቀበል አንችልም።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ﴾ سورة الحجرات .

እናንተ ያመናችሁ ሆይ! በአላህና በመልዕክተኛው ፊት
(ንፍሶቻችሁን) አታስቀድሙ። (49:1)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لاطَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ .
رواه الطبراني .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐወ) የፈጣሪን ፍቃድ ጥሰ ፍጡርን ግንገልገል የለም። ሲሉ ተናግረዋል (ጣብራጊ)

ጥ55. ሙስሊሞች ልዩነቶቻቸውን በምን መልኩ ነው የሚያሰወግዱት?

መ. ሙስሊሞች በግናቸውም ነገር ላይ በተከራከሩ ጊዜ ወደ አላህ መጽሐፍና ወደ መልዕክተኛው (ሰዐወ) ትክክለኛ ሱና መመለስ አለባቸው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴾ سورة النساء .

በግንኛውም ነገር በተከራከሩ በአላህና በመዉረሻው ቀን የምታምኑ በትኸኑ (የተከራከራችሁበትን ነገር) ወደ አላህና መልዕክተኛው መልሱት። ይህ የተሻለ መዉረሻውም ያግረ ነው። (4:59)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : عَلَيْكُمْ بِسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ تَمَسَّكُوا بِهَا . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) የጅና የቅን ምክትሎችን ፈለገ ተከተሉ እሱንም በእጅጉ አጥብቃችሁ ያዙ። ብለዋል። (አህመድ)

ጥ56. ለአላህና ለመልእክተኛው (ሰዐወ) ውዴታችንን በምን መልኩ ነው የምንገልፀው?

መ. ለአላህና ለመልዕክተኛው (ሰዐወ) ያለንን ውዴታ የምንገልጸው አላህንና መልክተኛውን በመታዘዝና ያዘዙትንም በመሥራት ነው።

ቁርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ سورة آل عمران .

በላቸው:- አላህን የምትወዱ እንደሆናችሁ፡ ተከተሉኝ፡ አላህ ይወዳችኋልና፡ ገጠአቶቻችሁንም ለናንተ ይምራልና፡ አላህም መሐሪ አላኝ ነው። (3:31)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ . رواه البخاري ومسلم .

የአላህ መልዕክተኛ(ሰዐወ) ከናንተ ግንኛውም ትክክለኛ አግኝ አይሆንም፤ እጅን ከወላጅና ከልጅ ባጠቃላይ ከግንም ሰው ይበልጥ ተወዳጅ እስከ ምሆንበት ድረስ። ሲሉ ተናገረዋል።

(ቡኻሪና ሙስሊም)

ጥ57. ቢድዓ ሐሳናህን በተመለከተ በእስልምና ያለው ትእዛዝ ምንድን ነው።

:መ. ቢድዓ ሐሳናህ በእስልምና የለም። ቢድዓ የተባለ በሙሉ አዲስ የተፈጠረ ነገር ነው። ተቀባይነትም አይኖረውም።

ቱርአን እንዲህ ይላል:-

﴿ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ سورة المائدة .

46 ሐይግናታችሁን ለናንተ ሞላሁላችሁ። ፀጋዬንም በናንተ ላይ ፈፀምኩ። ለእናንተም እስልምናን ከሐይግናት በኩል ወደድኩ።(5:3)

ሐዲስ

وَقَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ . رواه أحمد .

የአላህ መልዕክተኛ (ሰዐዌ) በይጥ በኩል ፈጠራ የተባለ ሁለተኛት ነገር ግሚትም ሁሉ ሙደዲያው ያላት ነው። ባለጥል። (አህመድ)

أصول العقيدة

اللغة الأمهرية (أثيوبيا)

ترجمة

عبدالناصر عبدالله أحمد

إصدار

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالمعذر وأم الحمام
تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
ت: ٤٨٢٦٤٦٦ فاكس: ٤٨٢٧٤٨٩ ص.ب: ٣١٠٢١، الرياض: ١١٤٩٧